

HÍRLEVÉL

**2022.
december 16.**

**XVIII.
évfolyam
3. szám**

Kispesti Egészségügyi Intézet

Az Intézet dolgozóinak lapja

A tartalomból:

- ❖ **Főigazgatói rovat**
- ❖ **Dicséret**
- ❖ **Szakrendelői tájékoztató**
- ❖ **MOK-hírek**
- ❖ **Informatikai hírek**
- ❖ **Kitekintés**
- ❖ **Tudományos élet**
- ❖ **Személyes történet**
- ❖ **Vers**
- ❖ **Humor**
- ❖ **Gasztró**

Főigazgatói rovat

**Aludtam, és azt álmódtam: az élet öröm.
Felébredtem, és azt láttam: az élet kötelesség.
Dolgoztam, és azt láttam: a kötelesség öröm.**

Rabindranath Tagore (1861-1941)

Kedves Munkatársaim!

Örömmel tölt el, amikor egy magas szakmai színvonalú Kollektívának köszönetemet fejezem ki, így az év végén.

A lassan mögöttünk álló év sem volt híján a nehézségeknek. Siker, öröm és időnként kudarc kísérté erőfeszítéseinket. Küzdöttünk a Coviddal és szövődményeivel, az oltások mellékhatásaival, a sokféle következményes lelki sérüléssel, és nem utolsósorban a krónikus betegségek elmaradt és késleltetett ellátásának nehézségeivel. De küzdöttünk a feladatellátások során a Betegek és a saját bizonytalan életkilátásainkból fakadó kihívásokkal. Ehhez jött a szörnyű háború, és folyamányaként a gazdasági világválság. Ebben a bizonytalan és nehéz helyzetben állunk egy átfogó egészségügyi reform előtt, tele megválaszolatlan kérdésekkel.

Nehézség és siker forrásai azok az eszközfejlesztések és felújítások, melyeket részben önkormányzati forrásból, részben önerőből valósítottunk meg. Ezekről a lakossági tájékoztatókban részletesen írtam.

Mindezek fényében külön elismerés illeti meg a Munkatársakat, elsősorban azon Kollégákat, akik lelkiismeretes munkáját, emberséges magatartását több köszönőlevélben is méltattak Betegeink. Néhányat időről, időre közzéteszünk a Hírlevelünkben.

Köszönet illeti meg minden Munkatársunkat, akik ezekben a nehéz időkben is helytálltak, hittel, reménnyel, elkötelezettséggel szolgálták céljainkat! És köszönet illeti Betegeinket, akik ezekben a nehéz időkben megértést és türelmet tanúsítottak Intézetünk erőfeszítéseit iránt!

Köszönöm az éves munkájukat, a nem ritkán kritikus helyzetekben tanúsított türelmüket! Kívánok áldott, meghitt Karácsonyt, sok feltöltő pihenést az ünnepi időszakban!

Év végi díjazott Dolgozóink:

Az Év Orvosa:

Az Év Asszisztense:

Az Év Dolgozója:

Dr. Tamás György rendelésvezető főorvos

Kovácsné Schenk Gabriella csoportvezető asszisztens

Varga Péter osztályvezető

Főigazgatói Dicséret:

orvos:	Dr. Szulágyi-Kovács Adrienn
szakdolgozó:	Mackeiné Gróf Ildikó Bíró Brigitta Harangi Éva
informatika:	Zsittnyán László
gazdasági terület:	Ihászné Alter Lilla Bauer Ilona Czine Balázs

**Dr. Kumin Marianna M.Sc.
főigazgató főorvos**

Dicséret

Ebben az évben is nagyon sok észrevételt kaptunk, amelyek között – természetesen – olvashattunk negatív élményekről is. Ilyenkor igyekeztünk mindenben segíteni, hogy – szükség esetén – ismételten Intézetünket válasszák gyógyulásuk érdekében. A nagy számban érkező dicséretet minden esetben az érintettek is megkapják, ezúton pedig szívesen közzé tesszük.

„Kedves Főigazgató-Főorvos Asszony!

Remélem, nem csak panaszkönyvük van, hanem dicsérőkönyvük is, mert én most ebbe szeretném beleírni a véleményemet. N. L.-né vagyok, Pintér doktornő betege. Körzeti orvosom ajánlására Kerültem Pintér doktornőhöz, és Irénkéhez. Ez a páros a magyar egészségügy büszkesége kell, hogy legyen. A doktornő először is nagyon jó diagnosztá. Alapos. A fejem búbjától a talpamig mindent átnézett, kikérdezett. Az összes betegségemet átbeszéltük, gyógyszereimet, szokásaimat, életmódomat. Mindegyiknél ellátott tanácsokkal. A törődése olyan volt, mintha a gyereke lennék.

Nagyon közvetlen, nagyon barátságos. Irénke mellette ugyanúgy. Nagyon jó páros!!! Egyik kezelés előtt leesett a vércukrom. Irénke az ő uzsonnáját adta oda, hogy jobban legyek. Ha az egészségügyben az Ön konkurensé lennék, ezt a két ragyogó embert biztosan elhappolnám Öntől. Megbízható, jó szakember, betegbarát, együttérző, barátságos emberek.

Öröm, hogy ilyen munkatársaik vannak, gratulálok hozzá. Szívem összes szeretetével, N.L.-né”

„Tisztelt Igazgatónő!

Szeretném köszönetemet kifejezni néhány mondat erejéig. Az elmúlt hónapban volt szerencsém igénybe venni Önöknél, az intézményben az infúziós kezelést, legnagyobb megelégedettségemre. Andrea nővérke kiváló szervezése, a betegekkel való kapcsolata példaértékű. Köszönettel: H.A.-né, egy nyugdíjas tanító néni.”

„Kedves Egészségügyi Intézet!

Ma egy éve léptem át először a gyógytorna küszöbét, hogy az engem ért biciklis baleset után mozgatni tudjam a karomat. Nagyon sok munkával, szorgalommal és annál több segítséggel a mai napra minden rendben!

Ezúton is szeretném megköszönni Minkovné Rédei Judit odaadó munkáját, segítségét, barátságát, mert ez bár lehet, hogy sablonosan hangzik, de nélküle nem ment volna. A legjobb tornatanárnő! Üdvözlettel: S. K.”

„Dr. Kumin Marianna – Tisztelt címzett!

Alulírott az önök intézetében kezelt beteg azért keresem soraimmal, hogy tájékoztassam Önt milyen nagyszerű beosztottjai vannak.

Ez év első felében több alkalommal voltam Dr. Márián Alexandra doktornő rendelésén, ahol példaértékű ellátásban volt részem. Nagyon "rozoga" állapotban kerültem a rendelőbe, de mind a doktornő mind az asszisztense kedvesen, nagy türelemmel, barátságosan foglalkoztak velem. Természetesen mindezt szakszerűen tették. A második alkalom után nem sokkal rohamosan javulni kezdtem, ma már jól érzem magam. Nem akarom hosszan írt sorokkal rabolni drága idejét, de szeretném megköszönni az ellátást, és kérem, legalább dicsérje meg őket. Üdvözlettel: T.G.”

„Tisztelt Főigazgató Asszony!

Úgy éreztem, hogy tollat kell ragadnom! Az egészségügyben tapasztalt problémák, nehézségek ellenére vannak kiemelkedő intézmények, jó hozzáállású és humánus gyógyítók, mint jelen esetben Pintér dr.-nő (akupunktúra). Tőle az ember visszakapja a hitét az orvosokban. A munkáját, amit végez nagy lelkiismerettel (az asszisztensével egyetemben) hozzáértéssel teszi. Köszönettel: Sz. K.-né”

„Tisztelt Főigazgató Asszony!

Tegnap jártam a Szemészetben és ott olyan kellemes meglepetés ért, ami nem mindennapos mostani világban. A Pluzsik Doktor úr vezette szemészeti rendelésen a foglalt időben, kedvesen, korrekten megvizsgálták, ellátták a szememet, amiért hálával és köszönettel tartozom a Doktor Úrnak és szakasszisztenseinek. Kívánok Önnek jó egészséget és sok olyan önzetlen munkatársat, akikkel tegnap volt szerencsém találkozni. Tisztelettel: L. S.”

„Tisztelt dr. Kumin Marianna főigazgató főorvos!

Szeretnék köszönetet mondani dr. Fazekas Ferenc onkológus főorvosnak, dr. Újfaludi Adrienn bőrgyógyásznak valamint dr. Dona Katalinnak és asszisztenseiknek a kimagasló szaktudásukért és a beteghez való hozzáállásukért. Sok ilyen orvosra lenne szükség az állami eü. ellátó rendszerben. Mindig megnyugtató érzéssel csukom be magam után a rendelő ajtaját a vizsgálatok és a kezelések után, mert tudom, hogy tökéletes kezekben voltam vagyok és leszek. Tisztelettel: M. I.-né”

„Tisztelt Titkárság!

Ezúton szeretném Önök felé jelezni elégedettségemet, mely a Kardiológián ért. Dr. Somogyi Márta főorvos asszony és a körülötte dolgozók lelkiismeretes munkáját szeretném megköszönni. Türelmüket, figyelmüket, odaadásukat a betegek iránt, ebben az egyre nehezebb helyzetben is. Jó egészséget kívánok! Tisztelettel: K. M.-né”

„Tisztelt Dr. Kumin Mariann!

Szeretnék köszönetet mondani intézményük hozzáállásán: Dicséret a szemészetnek, rendkívül alaposan, hozzáértően és türelemmel végezték munkájukat! Urológia: Dr. Tamás György főorvos Úr rendkívüli szakértelemmel, türelemmel dolgozik nap, mint nap a betegek érdekében, le a kalappal. Köszönet, tisztelettel: D.D.

Tisztelt Dr. Kumin Mariann! Elfelejtettem, hogy a sebészeti szakrendelő Dr. Oláh Tamás doktor Úr és stábjába külön köszönetet érdemel, kimagasló szakértelemmel elvégzett munkájukért, Köszönettel: D.D.”

„Tisztelt Főigazgató Főorvos Asszony!

Ez úton szeretném megköszönni Dr. Gyurkovics Bencének a szakmai felkészültségét, a mindenre kiterjedő, érthető felvilágosítását és tisztelet teljes ellátását, valamint Katalin asszisztensnek a hozzánk, betegekhez való kedves, megnyugtató és szolgálatkész hozzáállását. Munkájukhoz további jó egészséget és kellemes ünnepeket kívánok! Tisztelettel: K.Á.”

Google-velemények oldalra érkezett (2022.10.20.):

„KISPESTI RENDELŐINTÉZET RTG ÉS ULTRAHANG OSZTÁLY!

Köszönetünket és elismerésünket szeretném nyilvánosan kifejezni az osztály munkatársainak. Történetünk az, hogy páromnak két hete szívkatéteres vizsgálatot végeztek az egyik kórházban és a beavatkozás helyén egy fájdalmas duzzanat keletkezett. A kezelőorvos javasolta az ultrahangos vizsgálatot, telefonon hívtam fel a rtg-uh osztályt, ahol a legmaximálisabban álltak a kérdés megoldásához. Először jövő hét elejére kaptam volna időpontot, viszont az egyik doktornő közbeszólt, elmondatta a problémánkat és már mára kaptunk időpontot. A vizsgálatot végző doktornő alaposan

megvizsgálta, kedves, türelmes volt a beteggel. Dr. Péli Rita doktornő példáját jó volna, ha a többi rendelést végző orvos is alkalmazná. A doktornő beteggel való kapcsolata megnyugtató, bizalmat keltő és a beteget a gyógyulásába vetett hite erősítésében segítette. Köszönet és elismerés a röntgen-ultrahang osztály teljes személyzetének, amit szavakkal nehéz kifejezni. F. M. S.”

Szakrendelői tájékoztató

Batthyány-Strattmann László születésnapja alkalmából adományozott Miniszteri Oklevélben részesült Török Antalné védőnő, az egészségügyi területen végzett kimagasló szakmai tevékenysége elismeréséül. A Védőnői Szolgálat munkatársa 52 és fél éve dolgozik védőnőként. Kitüntetéséhez gratulálunk és további jó egészséget kívánunk!

Szeptemberben a Kardiometabolikus ambulanca edukátora, Kolev Gabriella pályázatát díjazták.

Elismeréssel gratulálunk a nagyszerű sikeréhez!

Beszámoló a 2022. november 10-12. között megtartott STI XXVI. Kongresszusáról

289 regisztrált fő vett részt az igen tanulságos interdiszciplináris Nagygyűlésen. Természetesen szó esett a klasszikus nemi betegségek diagnosztikájáról, elkülönítő diagnosztikájáról, modern terápiájáról hazai és külföldi előadók részvételével.

A proktológia, andrológia tárgykör felhívta a figyelmet a COVID-19 infekció kevésbé ismert súlyos mellékhatására, melyből kiderült Kopa Tanár Úr előadásában, hogy a fertőzés célszerve a here, mely mai tudásunk szerint akár irreverzibilis is lehet.

Segítséget kaptunk a végbéltáji viszketés differenciál-diagnosztikájához. Nagyon érdekes előadás hangzott el a Párkapcsolatok holisztikája címen, mely a lelki és testi egészség szoros összefüggésére irányította a figyelmet.

Sok előadó részletesen taglalta a majomhimlő tünettanát, kivizsgálásának módját, a lehetséges védőoltás indikációját. A hazai 80 eset mindegyike eddig férfi volt. Érdekes, alaposan

alátámasztott vélemény volt, hogy a börtünetek leszáradása után az ondó még 40 napig is tartalmazott vírust.

A férfi és női genitálék daganatos betegségeit, műtéti technikáit is ismertették az előadók.

A HPV fertőzött páciensek tanácsadásáról is igen hasznos, a tévhiteket eloszlató előadásokat hallhattunk.

Összességében ismételten felhívom a figyelmet az igen hasznos, venerológiai továbbképző tanfolyamra, mely évenként kerül megrendezésre.

Dr. Bihari Ágnes
főorvos

MOK hírek

Kedves Kollégák!

Nagyon nehéz évet hagyunk magunk után. Sok-sok hír árasztott el bennünket a nagyvilágból és a MOK-tól is. Próbáltam továbbküldeni az aktualitásokat. Ezúton is kérek Titeket, hogy nézzetek rá a MOK oldalán a Hírek rovatra rendszeresen, hogy ne maradjatok le fontos aktualitásokról.

Nagy feladat vár most is a Kamarára az egészségügyet érintő új törvényekkel kapcsolatban. Többször is megkérdezik a Kollégák véleményét. Ezeket a kérdéseket általában a BOK vagy a MOK oldalán olvashatjátok. A facebook-on a „Magyar Orvosi Kamara tagsági fórum” csoportjában is zajlik az élet. Ezt is ajánlom megtekintésre.

Minden Kedves Kollégának kívánok jó pihenést az Ünnepekre, Áldott Karácsonyt és Boldog Új esztendőt!

dr. Zalaföldi Kornélia
MOK BTSZ XIX. ker.
Választókerületi Elnök

Köszönjük az Intézet vezetőségének az intézeti dolgozók gyermekeinek részére összeállított tartalmas Mikulás-csomagokat, illetve az Önkormányzat vezetésének a SZÉP-kártyákra átutalt év végi béren kívüli juttatást.

Informatika

Kedves Kollégák!

Ismét eltelt egy év. Ideje számot adni az elmúlt időszakról. Ilyenkor az emberek végig gondolják, hogy az újkor (ami lassan óév lesz) tett fogadalmak közül mik azok, amiket sikerült megvalósítani. Nos, lássuk, hogy az idei év hogyan alakult az Informatika életében. Az elmúlt egy év tartogatott némi meglepetést. Windows frissítések miatti fennakadások, EESZT leállítás, áramszünet. Szerencsére nem sok olyan eset volt, amikor reggel nem indult el a rendszer, mivel éjszaka áramszünet volt.

Ezúton külön köszönet a betegirányítóban dolgozó Kollégának a „hajnali” jelzéseért. Az idei évben megvalósulhatott az Informatikai osztály egyik legnagyobb álma, kiépítésre került az optikai gerinchálózat. A kivitelezés izgalmi után sor került a beüzemelésre, tesztelésre. A sikeres tesztelés után az átállás szakaszosan fog megtörténni. Ezek után kerülhet sor a telefon- és az informatikai hálózat szétválasztására. Mint minden hálózati munkavégzés tartogathat meglepetést, de szerencsére ez eddig minket elkerült.

Ezen kívül lehetőségünk adódott még eszközök, számítógépek vásárlására is. A jövő évre is vannak terveink, ötleteink, amiket szeretnénk megvalósítani, és amelyek szintén izgalmakkal, meglepetésekkel lesznek tűzdelve.

Reménykedve abban, hogy az elért sikerekről egy év múlva ismét beszámolhatunk, az informatikai osztály munkatársai mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag boldog újévet kívánnak!

**Sabján Irén
osztályvezető**

Kitekintés

Október – Ünnepek és emléknapiok

Október 05. (szerda):	Raoul Wallenberg-emléknapi
Október 06. (csütörtök):	Az aradi vértanúk emléknapija
Október 10. (október 2. hétfője):	Kolumbusz-napi az Amerikai Egyesült Államokban
Október 18. (kedd):	A magyar festészet napja
Október 23. (vasárnap):	Nemzeti ünnep az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékére (munkaszüneti nap).
Október 24. (hétfő):	A magyar operett napja
Október 31. (hétfő):	A reformáció napja, illetve Az őszirozsás forradalom emléknapija

Kerek évfordulók

- 175 évvel ezelőtt, 1847. október 2-án, Posenben megszületett **Paul von Hindenburg** (†Neudeck, 1934. augusztus 2.) német tábornok, az első világháború hőse, majd a weimari köztársaság államfője.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. október 4-én, Manigán megszületett **Schöpflin Aladár** (†Budapest, 1950. augusztus 8.) magyar műkritikus, irodalomtörténész, író, műfordító, a nemrég elhunyt Schöpflin György (1939–2021) nagyapja.
- 75 évvel ezelőtt, 1947. október 4-én, a németországi Göttingenben elhunyt **Max Karl Ernst Ludwig Planck** (szül. Kiel, Németország, 1858. április 23.) Nobel-díjas német fizikus, a kvantummechanika megalapítója.
- 25 évvel ezelőtt, 1997. október 6-án elhunyt **Hanák Péter** (szül. Kaposvár, 1921. augusztus 9.) Széchenyi-díjas magyar történész, művelődéstörténész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. október 8-án, Budapesten elhunyt **Gózon Gyula** (szül. Groszman Gyula, Érsekújvár, 1885. április 19.) Kossuth-díjas magyar színész, érdemes és kiváló művész.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. október 13-án, Nagyváradon megszületett **Rózsa György** (†Budapest, 2005. december 17.) diplomata, könyvtáros, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának és az ENSZ genfi könyvtárának főigazgatója, a közgazdaságtudomány doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának címzetes egyetemi tanára.
- 225 évvel ezelőtt, 1797. október 17-én írta alá Napóleon Bonaparte tábornok a Francia Köztársaság és Ludwig von Cobenzl gróf a Habsburg Birodalom képviselőjeként a **Campo Formió-i** békét, amely a francia forradalom legyőzésére létrehozott első koalíció vereségét jelentette.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. október 22-én, Mezőberényben megszületett **Orlai Petrich Soma** (†Budapest, 1880. június 5.) festőművész, a történelmi festészet jeles alakja.
- 125 évvel ezelőtt, 1897. október 29-én, Rheydtben megszületett **Paul Joseph Goebbels** (†Berlin, 1945. május 1.) német nemzetiszocialista politikus, a Harmadik Birodalom propagandaminisztere 1933 és 1945 között. Tevékenysége a második világháború után világszerte pejoratív fogalomná vált.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. október 30-án, Egerben hunyt el **Gárdonyi Géza** (szül. Ziegler Géza; Agárdpuszta, 1863. augusztus 3.) magyar író, költő, drámaíró, újságíró, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. október 31-én, Szilváskányon megszületett **Hegedüs András** (†Budapest, 1999. október 23.) magyar szociológus, kommunista politikus, 1955. április 18. és 1956. október 24. között Magyarország miniszterelnöke.

- 325 évvel ezelőtt, 1697. szeptember 20. és október 30. között kötötték meg a **rijswijki (vagy ryswycki) békeszerződéseket**, amelyek lezárták az 1688 és 1697 között dúló pfalzi örökösödési háborút. A békeszerződéseket egyfelől XIV. Lajos Franciaországa, másfelől az ellene szervezett augsburgi liga tagjai, a Német-római Birodalom, a Hollandia, Anglia, Spanyolország, a Savoyai Hercegség és Svédország képviselői kötötték meg.

November – Ünnepek- és emléknapiok

November 01. (kedd):	Mindenszentek napja (munkaszüneti nap).
November 02. (szerda):	Halottak napja
November 03. (csütörtök):	A magyar tudomány napja, illetve A szociális munka napja
November 04. (péntek):	Az 1956-os forradalom leverésének emléknapija
November 11. (péntek):	Az első világháború végének emléknapija az angolszász országokban
November 13. (vasárnap):	A magyar nyelv napja
November 22. (kedd):	A magyar közoktatás napja
November 25. (péntek):	A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapija, illetve A magyar labdarúgás napja
November 27. (vasárnap):	A magyar vradók napja

Kerek évfordulók

- 225 évvel ezelőtt, 1797. november 1-jén, a sziléziai Carlsruheben megszületett **Mária Dorottya württembergi hercegnő** (†Buda, 1855. március 20.), József nádor harmadik hitvese majd férje halála után osztrák főhercegné, a Magyarországi Evangélikus Egyház aktív támogatója, a budai evangélikus egyházközség alapítója.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. november 4-én Howard Carter brit régész megtalálta Tutankhamon fáraó sírját az egyiptomi Királyok Völgyében.
- 1625 évvel ezelőtt, 397. november 8-án, Tours-ban elhunyt Tours-i Szent **Márton** (szül. Savaria, 316 vagy 317) püspök, az első szentként tisztelt hitvalló, a mai Márton napi (november 11-ei) népszokások központi szereplője.
- 175 évvel ezelőtt, 1847. november 8-án, Dublinban megszületett **Abraham „Bram” Stoker** (†London, 1912. április 20.) író, a világ egyik legismertebb horrorjának, a Drakula gróf válogatott rémtetteinek (1897) szerzője.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. november 11-én, Indianapolisban megszületett **Kurt Vonnegut** (†New York, 2007. április 11.) amerikai regényíró és esszéista.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. november 14-én megkezdte rádióadását a **British Broadcasting Corporation** (röviden: BBC) brit közszolgálati műsorszolgáltató.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. november 18-án, Párizsban elhunyt **Marcel Proust** (szül. Párizs, 1871. július 10.) francia regényíró, esszéista és kritikus.
- 75 évvel ezelőtt, 1947. november 26-án, Budapesten kivégezték **Jány Gusztáv** (szül. Hautzinger Gusztáv; Rajka, 1883. október 21.) hivatásos katonatisztet, magyar királyi honvéd tábornokot, a 2. magyar hadsereg korábbi parancsnokát.
- 175 évvel ezelőtt, 1847. november 30-án, Hajdúszoboszlón megszületett **Hőgyes Endre** (†Budapest, 1906. szeptember 8.) orvos, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. A kísérleti orvostudomány kiemelkedő kutatója.

December – Ünnepek- és emléknapiok

December 01. (csütörtök):	A magyar rádiózás napja
December 04. (vasárnap):	Bányásznap
December 06. (kedd):	Mikulás napja
December 16. (péntek):	A magyar kórusok napja
December 18. (vasárnap):	A kisebbségek napja
December 24. (szombat):	Szenteste
December 25–26. (vasárnap–hétfő):	Karácsony
December 31. (szombat):	Szilveszter napja

Kerek évfordulók

- 475 évvel ezelőtt, 1547. december 2-án, Castilleja de la Cuestában elhunyt **Hernán Cortés** (szül. Medellín, 1485) spanyol konkvisztádor, az Azték Birodalom megdöntője.
- 150 évvel ezelőtt, 1872. december 7-én, Groningenben megszületett **Johan Huizinga** (†De Steeg, 1945. február 1.) holland történész.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. december 10-én, Budapesten elhunyt **Moravcsik Gyula** (szül. Budapest, 1892. január 29.) Kossuth-díjas bizantinológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.
- 225 évvel ezelőtt, 1797. december 13-án, Düsseldorfban megszületett **Heinrich Heine** (†Párizs, 1856. február 17.) német romantikus költő, író, újságíró.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. december 15-én, Budán elhunyt **Verseyhy Ferenc** (szül. Szolnok, 1757. április 3.) magyar költő, polihisztor, műfordító, irodalomszervező, nyelvész, énekes, hárfás és zeneszerző.
- 75 évvel ezelőtt, 1947. december 21-én, Algécirasban Francisco Sánchez Gómez néven megszületett **Paco de Lucía** (†Cancún, Mexikó, 2014. február 25.) spanyol flamencogitáros, a modern flamenco egyik megteremtője.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. december 23-án, Moszkvában, elhunyt **Andrej Nyikolajevics Tupoljev** (szül. 1888. november 10.) szovjet–orosz gépészmérnök, repülőgép-tervező.
- 450 évvel ezelőtt, 1572. december 25-én, Debrecenben elhunyt **Méliusz Juhász Péter** (szül. Horhi, 1532.) református lelkész, a Tiszántúli református egyházkerület püspöke 1561-től haláláig, egyháztudós, író, botanikus.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. december 25-én, Budapesten elhunyt **Weiss Manfréd** (szül. Pest, 1857. április 11.) nagyiparos, a Weiss Manfréd Acél- és Féművek alapítója.
- 50 évvel ezelőtt, 1972. december 26-án, Kansas Cityben elhunyt **Harry S. Truman** (szül. Lamar, 1884. május 8.) az Amerikai Egyesült Államok 1945 és 1953 közötti elnöke.
- 200 évvel ezelőtt, 1822. december 27-én, Dole-ban megszületett **Louis Pasteur** (†Marnes-la-Coquette, Hauts-de-Seine, 1895. szeptember 28.) francia mikrobiológus és kémikus, a veszettség elleni védőoltás kifejlesztője.
- 400 évvel ezelőtt, 1622. december 28-án, Lyonban elhunyt **Szalézi Szent Ferenc** (szül. Sales kastélya, Thorens-Glières mellett (Haute-Savoie), 1567. augusztus 21.) francia püspök, teológus, lelkiségi író és egyházszerző, kiemelkedő szónok, több pápa személyes tanácsadója.
- 100 évvel ezelőtt, 1922. december 30-án az I. szovjetkongresszus jóváhagyta a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének megalakításáról szóló nyilatkozatot és szerződést. Ezzel megalakult a Szovjetunió. Az alapítók az Oroszországi Föderáció, Ukrajna és Belorusszia, továbbá a Grúz, az Azerbajdzsán és az Örmény Szovjet Szocialista Köztársaságokból álló Kaukázusontúli Föderáció voltak.

<https://ujkor.hu/content/unnep-es-emleknepok-kerek-evfordulok-2022-ben>

Csak jóval a halála után futott le az első programozó, Ada Lovelace számítógépes programja

2022. december 10. 12:20 **Balázs-Piri Krisztina**

Nagy terhet kapott a sorstól. Édesapja Lord Byron, a romantika szertelen költője, aki sok kortárs szemében maga volt a megtestesült ördög. Az anyja egész életében apja káros befolyásától féltette az 1815. december 10-én született Adát, akit ma az első számítógépes programozóként tart számon a tudomány.

Kékharisnya volt

A pletyka az egész viktoriánus kori prűd Angliát – beleértve az arisztokrata köröket – bejárva még a királyi udvarba is eljutott. A szemérmetlen életviteléről hírhedt költő, Lord Byron

féltestvérével folytatott erkölcstelen viszonyt, de a férfiakat sem vetette meg. A felháborodás akkora volt, hogy még a szerető, Augusta Leigh is úgy gondolta, szerencsésebb, ha a kitörni készülő botrány elől Byron a házasság csendes révébe menekül. Így vette feleségül a költő a társaságban az éles eszéért csodált Annabella Millbankset, akit a paralelogrammák hercegnőjének nevezett el.

A költői hevület azonban csak rövid ideig tartott. Annabella, megsokallva az újdonsült férj gyanús kicsapongásait, már 1816 januárjában elköltözött, és magával vitte újszülött gyermeküket. És bár a korabeli jog ebben az időben az apát jelölte volna ki a kislány gyámjává, Byron botrányosnak kikiáltott életvitele miatt ez szóba sem kerülhetett. A költő azt tette, ami a körülményekhez képest a lehető legjobb megoldás volt: lemondott a lányáról, és külföldre távozott. Soha többé nem találkozott vele.

Leveleiben gyakran írt róla, és sejtjük, hogy Adát is súlyosan megsebezte apja hiánya. Tisztázó beszélgetésre azonban nem került sor: Byron 1824-ben, mint a görög szabadságharc egyik legjelentősebb támogatója és hőse, maláriában elhunyt. Határozott kívánsága ellenére angol földön, a nottinghami Szent Mária Magdolna-templomban temették el, oda, ahová majd 1852-ben a lánya is követte. Ada végóhaja ugyanis az volt, hogy édesapja mellett nyugodhasson, akit talán nem csak a szülő iránti kötelező tiszteletből tartott az angol romantikus költészet legnagyobb alakjának.

Ada anyja viszont éppen Byron hatásától szerette volna a lányát megóvni, folyvást attól rettegett, hogy a költő féktelen természete kiütözik rajta. A romantika, a költészet és egyéb holdkóros ábrándozás egyetlen ellenszerének a matematika tanulmányozását tartotta. Annabella maga is – főúri hölgytől szokatlan módon – Cambridge-ben tanult, és így Adát is a természettudományok felé próbálta terelni. Nem is sikertelenül.

A lány világhírű tanára volt Augustus De Morgan matematikus, aki sokra becsülte a tehetségét. De az álmodozás képességét kiölni belőle senki nem volt képes. 12 éves korában a madarak életét kezdte tanulmányozni – szeretett volna megtanulni repülni. Tollakból, papírból és selyemből készült az első repülőgép: voltak ugyan szárnyai a ló formájú építménynek, de nem működött, hiába szerelt belé Ada gőzhajtót.

Vajon milyen lehetett a lassan eladó sorba cseperedő lány külseje? Megoszlanak a vélemények: a hívek csinos hölgynek írták le, mások ennek ellenkezőjét állították. Egyik háziasszonya szerint még egy szobalány is jobban öltözött nála, voltak, akik a „slamposságán” botránkoztak meg. Valószínűleg ez azonban nem szűrhatott szemet a Kékharisnya Társaság gyűlésein, ahová Ada – az előkelő londoni társaság számtalan más tagjával együtt – szívesen eljárt.

Az angolul Blue Stocking Society egyfajta szociális és önképzőköri mozgalom volt a XIX. századi Angliában, és a hasonló francia mozgalom mintájára alakult. Ez, mint ismert, a derék Molière mesterből olyan ellenszenvet váltott ki, hogy a *Tudós nők* című komédiájában tette nevetségessé polgári közönségével az affektáló, „arisztokratikus” női finomkodást. Angliában kevesebb indulat övezte a társaságot, amelynek egyik vendége amúgy is alaposan felrúgta az etikettet.

Benjamin Stillingfleet botanikus, tolmács és könyvkiadó rendszeresen utcai viseletnek számító kék gyapjúharisnyában érkezett az összejövelekre: nem volt elég gazdag, hogy az alkalomhoz öltözzék. De oly kitűnő társalgó volt, hogy távollétében a nők azon sopánkodtak, hogy semmire sem mennek „kékharisnya” nélkül. Így ragadt a társaságra a név, amivel később aztán a sznob, kétes műveltségét fitogtató, de a házimunkákhoz semmit sem konyító nőket gúnyolták ki.

A sorsdöntő találkozás

Ada sokat köszönhetett a Kékharisnya Társaságnak. Itt ismerkedett meg az ugyancsak matematikus szakíróval, a skót származású Mary Sommerville-lel, aki 1833. június 5-én bemutatta Adának Charles Babbage-et. A találkozás sorsdöntő volt: a matematikust lenyűgözte, hogy Ada milyen hamar megértette az akkor már elismert feltaláló ötletét, aki a csillagászati, hajózási táblázatok készítéséhez tervezett úgynevezett analitikus számítógépet. A tudós első „differenciálgépe” 25 ezer alkatrészből állt, 15 tonnát nyomott és 2,5 méter magas volt, így használata nagy nehézségekbe ütközött.

A tudós azonban nem adta fel. Ada szinte teljesen belehabarodott a tervébe, a barátságból szoros együttműködés lett. Ada fordította le angolra Luigi Federico Menabrea olasz matematikus és mérnök franciául írt cikkét, amely Babbage tervezett analitikus számítógépével foglalkozott. Az

írást Ada jegyzetekkel látta el, majd maga is kifejtette a gépről alkotott véleményét. Lépésről lépésre leírta, hogyan lehet olyan kódokat kreálni, amelyek betűket és szimbólumokat is tudnak értelmezni a számokon kívül. Úgy vélte, az is kivitelezhető, hogy addig ismétlünk meg a géppel egy utasítássort, amíg eredményt nem kapunk.

Akkoriban azonban egy nő (egy grófnő!), nem publikálhatott a saját nevéen, ezért írásait A. L. szignóval jelölte. Ettől függetlenül is sokan el akarták vitatni teljesítményét. Bár sokak szerint Ada megjegyzései a világ első számítógépes programjai, mások – nem kevesen – úgy vélik, a programokat Babbage írta, Ada „csak” a számítási hibákat szűrte ki belőle. Az azonban nehezen vitatható, hogy Adától ered a gondolat, miszerint a gép képes lesz bármilyen bonyolult zenedarab komponálására, hiszen képes lesz a szimbólumokat bizonyos szabályszerűséggel kezelni. Ez pedig az alapja annak, hogy a számológépből számítógép váljék.

A Babbage által tervezett analitikai gép tényleges létrejöttét végül azonban sem tervezője, sem Lovelace grófnője nem érte meg. Azt csak – jóval a haláluk után a terveik és jegyzeteik alapján – a londoni Tudományos Múzeum építette meg. Ekkor viszont kiderült, a gép működik, ráadásul ugyanolyan elvi konstrukcióban, mint a mai modern számítógépek.

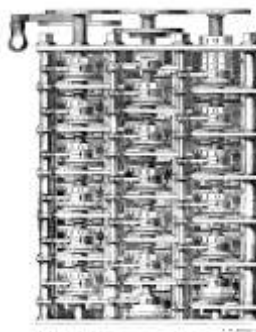
Magánbűnök, közerkölcsök

Bár Ada életében látszólag a számok játszották a főszerepet, szerelmi románcairól is szólnak a legendák. 1833-ban állítólag beleszeretett egyik tanárába, és elszökött vele – de a dologból nem lett botrány. Így a „slampos grófnőt” be tudták vezetni az udvarba, és ott számos kérője akadt, a Byron rokonság nem mindenkinek volt ijesztő. Sokan gondolták úgy, hogy a költő nem volt velejéig romlott: egyszerűen csak gyönyörűségét lelte abban, ha a prúd közvéleményt megbotránkozthatja.

1835-ben Ada házasságot kötött William Kinggel, aki később Lovelace első grófja lett. Összekötötte őket a nemes paripák szeretete, majd az egymás után érkező három gyermek: Byron, Annabella (a későbbi Lady Anne Blunt, a híres lótenyésztő), végül a kis Ralph Gordon. És íme, egy újabb pletyka: Adának később viszonya lett a háziorvosával is, aki hol érvágással, hol ópiummal kezelte idegrohamait. Ne lepődjünk meg, az ópium ebben az időben általános gyógyszer volt, káros hatása csak később derült ki.

Mindenesetre ez a körülmény sokat megmagyaráz Ada furcsa szokásaiból. A számok szerelmese jó időre belevetette magát a szerencsejátékokba. Hitt abban, hogy bonyolult matematikai algoritmusok kidolgozásával nyerni fog – de ehelyett tetemes adósságot halmozott fel. Életének erről a szeletéről mégis viszonylag keveset tudunk, mivel anyja mindvégig titkolta lánya függőségét, amit az apjától örökölt „rossz vérnek” tulajdonított. De Babbage is diszkrét partner volt, a halála előtt megsemmisített minden feljegyzést, ami briliáns munkatársát lejáráthatta volna.

Ada két évig szenvedett méhrákban, végül két héttel 37. születésnapja előtt, 1852-ben meghalt. Az talán nem is legenda, hogy halálos ágyánál Dickens mesélt a számok szerelmesének, hogy enyhítse fájdalmait. Az asszonyét, aki valójában mindig két külön világ, a romantika és a racionalitás, a művészet és a tudomány határán lavírozott. Hiába volt az anyai óhaj, az sem mentette meg Byron lányát apai örökségétől.

<https://mult-kor.hu/csak-joval-halala-utan-futott-le-az-első-programozó-ada-lovelace-számítógépes-programja-20221210?pldx=2>

Tudományos élet

Mannhardt András: Mennyire fáj fizetni? – Lélektani lelemények

Az eladó többet szeretne kapni, a vevő kevesebbet szeretne fizetni – ha van a kereskedelemnek örök törvénye és folyamatos konfliktusforrása, akkor talán ez az. Azt gondolhatnánk, ennek az ellentétnek egyszerű számítás az alapja – mindkét fél maximalizálni szeretné a pénzt, ami a tranzakció után nála lesz –, valójában azonban a jelenségnek figyelemreméltó lélektani háttere is van.

A pénz kiadását „fájdalom”, azaz kellemetlen veszteségérzés kíséri. Érdekes, hogy ez a nyelvhasználatban is tükröződik. „Úgy adja ki a pénzt, mintha a fogát húznák” – mondjuk a fukar emberre, de ha valaminek az ára után érdeklődünk, azt is kérdezhetjük: mennyibe fáj? A vevő tehát egyfelől megtapasztalja a fizetés fájdalmát, másfelől pedig azt az örömet, ami a vásárláskor az áru birtokbavételével jár. Az eladónak, ha magánszemély, és egy mindaddig általa birtokolt dolgot ad el, az adásvétel szintén fájdalmat és örömet jelent. A fájdalom az, hogy meg kell válnia egy, a tulajdonát képező dologtól, az örömet pedig a pénz kézhezvétele jelenti. Az üzlet akkor jöhet létre, ha ezek a pluszok és mínuszok mindkét fél számára egyensúlyba kerülnek. Az állandó gondot egy lélektani jelenség okozza: az adásvétel tárgyát képező dolgot az eladó és a vevő következetesen másképpen látja, mindkettőjük számára más-más tulajdonságok a kiugróak. Az eladó szemében az kerül előtérbe, milyen jó volt birtokolni az adott dolgot, és azok az érvek válnak hangsúlyossá, miért kellene mégis megtartania. A vevő ellenben azt méricskéli, megéri-e a vétel, sőt egyáltalán érdemes-e pénzt költenie ilyesmire. Ebből adódóan az eladó rendszerint túl-, a vevő pedig alulértékeli ugyanazt a dolgot.

A University of Arizona két munkatársa, Liang Huang és Jennifer Savary arra gondolt, ha már a fizetés fájdalma fontos tényező, vajon módosít-e a képleten az, hogy milyen módon kell kiegyenlíteni a vételárat. Korábbi kutatásokból ugyanis már ismert, hogy a fizetés fájdalma egyáltalán nem csak az összeg nagyságától függ, hanem attól is, hogy a vásárló számára mennyire látványosan jelenik meg az, hogy éppen most válik meg a pénzétől. A klasszikus példa szerint a taxióra ketyegése jelentősen rontja az utazás élményét – legalábbis így volt, amíg mechanikus taxiórák voltak használatban... Ha viszont valamiért előre kell fizetni, és a vásárló csak később veszi igénybe a szolgáltatást, akkor az majdnem olyan, mintha ingyen kapná, és az élmény sokkal felhőtlenebb. Amennyiben vásárláskor készpénzben kell leszurkolni az árat, a „veszteség” nyilvánvaló, míg a bankkártya odaérintése lényegesen kevésbé tudatosítja bennünk, mekkora összegtől is szabadítottak meg bennünket. Nem csoda, hogy a felmérések szerint az emberek több terméket vásárolnak, amikor kártyával fizetnek.

Liang Huang és Jennifer Savary egyik kísérletében a 186 résztvevő mindegyikének ugyanazt a fényképet mutatták be, melyen egy bögre volt látható. Az alanyok felének arra kellett válaszolnia, hogy ha az övé lenne a bögre és el akarná adni, minimálisan mennyiért volna hajlandó megválni tőle. A többieknek pedig azt kellett meghatározniuk, hogy ha meg akarnák vásárolni a bögrét, maximum mennyit fizetnének érte. Mindkét csoportban a személyek egyik fele úgy tudta, a fizetés készpénzben történik, a másik felének viszont azt mondták, hogy online fizetési megoldással. A „készpénzesek” körében megjelent a jól ismert ellentét: az eladók majdnem kétszer annyit kértek (átlagosan 9,99 dollárt), mint amennyit a vevők fizetni akartak (ez az összeg 5,33 dollár volt). Ha viszont elektronikus fizetésről volt szó, a különbség jelentősen csökkent: az eladók ebben a csoportban is hasonló összeget, 9,76 dollárt kértek volna, a vevők viszont már 7,24 dollárt lettek volna hajlandók fizetni. Ez pedig azt jelenti, hogy az online fizetési megoldások nemcsak technikailag, hanem lélektanilag is megkönnyítik az adásvételek létrejöttét. A fizetés fájdalmának csökkenésével eladó és vevő nagyobb valószínűséggel juthat egyezsége.

<https://eletestudomany.hu/mennyire-faj-fizetni-lelektani-lelemenyek/>

Vers

Móra László: Karácsony édes ünnepén

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.

Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.
Karácsony édes ünnepén
Istennek tetsző legyen a kenyér.

Szálljon szívünkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!

Akinek könnyet osztogat az Élet
És kín a napja, kín az éjjele,
Karácsony édes ünnepén
Ne fuss előle! Óh beszélj vele!

Testét takard be s enyhítsd sok sebét!
Óh lásd meg, tudd meg: testvér ő veled.
Karácsony édes ünnepén
A szíved szépül, őt ha öleled.

Az emberszívek örökélő őre
Tegye ma össze mind a kezeket!
Karácsony édes ünnepén
Maradj vendégünk: Jóság, Szeretet!

Forrás: www.eternus.hu - [Móra László versek](#)

Berta Zsolt: Hé, Ördög! (dalszöveg)

Hagyd meg a házat, hagyd meg az autót,
Hé, Ördög, inkább vidd el a bankot!
Hagyd meg a termést, hagyd meg a marhát,
Hé, Ördög, inkább vidd el a bankárt!

Hagyd meg a munkát, hagyd meg a hasznót,
Hé, ördög, inkább vidd el a hivatalt, vidd a behajtót
Hagyd meg a békét, hagyd a szabadságot,
Hé, ördög, inkább vigyél el néhány pártot!

Hé, Ördög, ide hallgass...
Hagyd meg a bort, hagyd meg a sültet,
Hé, ördög, inkább vidd el a söpredékünket!
Hagyd meg hazánkat, hagyd meg a népünk,
Inkább vidd el minden ellenségünk.

Hagyd meg a zenét, hagyd meg a táncot,
Hé, ördög, inkább vigyél el minden láncot!
De hagyd meg a kutyát, ő őrzi a házat,
Vidd el inkább a tolvajt, ő jól el lesz nálad.

Hé, Ördög, ide hallgass...

Hagyd meg a jót, hagyd meg a szépet,
Hé, ördög, vidd el a kormányt, vidd el az ellenzéket!
És vidd el a sleppet, és vidd el a sajtót,
Hé, ördög, a pokolba velük és jól zárd rájuk az ajtót!

Hagyd meg az asszonyt, hagyd meg a csókját,
Inkább vidd el az asszony minden gondját!
És hagyd meg a kölyköt, ő a legfőbb kincsem,
Hé, ördög, helyettük inkább engem vigyél el innen!

Hé, ördög, ide hallgass...

Személyes történet

Hazafelé botorkálva a decemberi estében a csúszós falevelek susogva rebbentek szét lábam előtt, ahogy a templom melletti aszfaltcsíkot követtem lépteimmel. (Igyekszem az alkalomhoz illően költői lenni.) Arra gondoltam, régen milyen egyszerű volt a karácsonyi ajándékvásárlás. Anyámnak vehettem elektromos lábmelegítőt, nagynénémnek teáskészletet, édesapámnak egy jobb fajta határidőnaplót, a gyerekeknek ezerféle játék: mikroszkóp, társas, kirakós, azután óra, telefon, fényképezőkép. A felnőtt rokonoknak és ismerősöknek egy üveg ital, egy doboz desszert, meg mézeskalács és más édességek az asszony kezétől...

No és persze "az asszony". A feleség, a társ, a "Sarisárkány". Aki mindég ad erőt másnapra. S aki elbőgi magát a menetrend-szerűen szétrepedő bájgli (így, á-val!) miatt. Ő mit kapjon? Ő valami nagyon nagyot. Nagyon értékeset, nagyon szépet. Ebből mindig az lett, hogy semmi se volt elég jó, amit találtam a boltok polcain s a végén elkapkodott kényszer-ajándék: száználmasan fantáziátlan éjszakai krém, meg valami kis ékszer lett az eredmény. Küldetés teljesítve, szégyellni valóan üres ajándék. Lassan múló lelki tályog.

Mostanra megfogyott a család, kevesen maradtak. Elmentek a szülők, s az egyik gyermek is, Heródes áldozata, aki magával vitte szűk családunk ünnepének minden boldogságát és értelmét. Az alagút végén lekapcsolták a fényt. A család "maradék" pedig nehéz ügy. Az ajándékok kiüresednek, javarészt el lehet intézni "vázacsere projekt" keretében, csak arra kell ügyelni, hogy a tavaly Feriétől kapott palackot idén ne ők kapják vissza. Ez a "vázacsere projekt" amúgy széles körben ismert és alkalmazott módszer, de nem illik beszélni róla.

Balesz új jövevény a családukban. Idén már elég nagy, nyíladozik az értelme, lassan komoly egyéniséggé válik. Ő az új "petty-ember". Kap fa vonatot, kisautót, mesekönyvet... az különösen jó, mert anyja-apja szívét is melegíti, mikor felolvasnak neki belőle. Ő talán új fény annak a bizonyos alagútnak a végén, az ünnep legcsillogóbb angyalkája minálunk. Az ő öröme, boldogsága még engem is melegít kissé.

Lehet, hogy több alagút van... De miért kell nekem mindegyikben ott lennem? Érdekes, hogy az öröm s a bánat, bár egymás ellentétei, akár a világosság és a sötétség, mégis nagyban különböznek, mert a fény elmulasztja a sötétséget, de az öröm mellett megmarad a bánat. Akik eltávoztak, kapnak mécseset, gondolatot, hozzájuk képzeljük a régmúlt karácsonyok illatát, emlékükre teszünk, vagy éppen nem teszünk valamit..., elővesszük az utolsó, át nem adott, soha ki nem csomagolt ajándékokat és jól esik a keserű, torokszorító érzés, meg a könnybe lábadt szemek fájdalma.

Hazafelé botorkálva a metsző szélben (ez egy másik este, mint amivel kezdtem), a fagyott falevelek zörgése egy távoli beszélgetést, talán egy rádió interjú foszlányait tördelte alig érthetővé, mégis valamiért figyelni, hallgatózni kezdtem: egy mosolygós női hang azt mesélte, hogy közös családi fotókkal ajándékozzák meg egymást, de nem a képpel, hanem hogy közösen, szeretettel összekacagva készítenek ilyeneket, jövő karácsonyra.

Lám, nem is olyan nagy dolog ez, milyen egyszerű! Talán ez maga az ünnep!

... Csak azért a Sarisárkánynak mégiscsak kéne valami igazán neki való...

Szövérfy Dénes

Humor

Karácsony – egy kicsit női szemmel...

**Horváth Piroska
Karácsonyi mizéria**

Most, hogy haverságot lassan megkötöttem
a vén tollseprűvel – gyorsan eszközöltem,
pók-várak dőltek el, rommá hanyatlottak,
a pille porszemek árván sóhajtottak,

napnak sugarában kéjesen lebegtek,
porszívó hangjáért nagyon nem repestek,
majd kifordítottam visszáját a háznak –
köszönhetem ezt a karácsonyi láznak,

megraktam jól hússal – káposzta sem üres,
fenséges pecsenyém borsos, kakukkfűves,
sűrögtem, forogtam, pörgött minden velem –
hogy haladjak gyorsan, zökkenőmentesen,

mostam, teregettem, elveszett egy zokni,
néztem ki fejemből bambán, mint egy zombi,
minden fejére állt, nagy a hisztéria –
nincs gond, karácsony van – káosz, mizéria,

felkerült a csillag fenyő tetejére,
szép lassan visszaáll minden a helyére,
még azért egyet-mást, pukedlit csinállok,
csodálatos, boldog karácsonyt kívánok!

Úrhida, 2021. december

Találós kérdések

- Miért karikás az ördög szeme?
- ???
- Mert az ördög sohasem alszik.
*
- Miért vásárol az ideges nő három kalapot?
- ???
- Mert azt sem tudja, hol áll a feje.
*
- Mit énekelnek a molyok a szekrényben?
- ???
- Edda-blúzt.
*
- Mi az: kicsi, piros és nem látod?
- ???
- Paradicsom a ház mögött.
*
- Hogy lehet másképp kifejezni a szabadesést?
- ???
- Ahogy esik, úgy puffan.
*
- Hogy hívják a háromdimenziós szekeret?
- ???
- Térfogat.
*
- Mi a különbség a véletlen és az üvegtál között?
- ???
- A véletlen lehet fatális.
*
- Mi a munkaszervezés első alaptörvénye?
- ???
- Kis munkát kis ívben, nagy munkát nagy ívben...
*
- Miért zümmög a méhecske?
- ???
- Mert nem tudja a szöveget.
*
- Mi az: két keze és négy lába van?
- ???
- Kezesbárány.
*
- Ki találta ki, hogy asszony kell a házhoz?
- ???
- Kőműves Kelemen.
*
- Mi van a sánta nő két lába között?
- ???
- Különbség.

- *
- Hogy hívják az éhes lakájt?
- ???
  - Gyomornyik.
*
  - Mit csinál a rongybaba, ha elveszti az egyik kezét?
- ???
  - Benyúl a fiókba, és kivesz egy takarékos szövetkezet.
*
  - Kik laknak az üveg alján?
- ???
  - Buborék.
*
  - Miért sápadt a Hold?
- ???
  - Mert folyton éjszakázik.
*
  - Milyen a falusi abortusz?
- ???
  - Lelövik a gólyát.
*
  - Hogy hívják az elszegényedett nőgyógyászt?
- ???
  - Méhenkórász.
*
  - Hogy hívják a villamosszék kistestvérét?
- ???
  - Elektromos kisülés.

<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/NagyViccTar-nagy-vice-tar>

Néhány érdekes recept, jó étvágyat hozzájuk!

Gorgonzolás-almás saláta

Hozzávalók:

- 1 csomag bébispenót
- 1 darab alma
- 1 darab körte
- 14 dkg gorgonzola sajt
- 1 bögre dió (vagy más magvak)
- 1 ek olívaolaj
- ízlés szerint só, bors
- ízlés szerint ecetes cékla

Elkészítés:

Vágjuk vékony szeletekre a körtét és az almát, kockázzuk össze a sajtot. A diót aprítógép segítségével törjük kisebb darabokra, de nem kell porrá zúzni, éppen csak egy kicsit legyenek

kisebkek. Tegyük ki egy tálra a spenótot, mehetnek rá a gyümölcsök és a sajt, majd öntsük nyakon az egészet olívaolajjal. A sajt is sóz rajta, de ha szükséges, sózzuk-borsozzuk. Keverjük jól össze az olajjal, majd tegyük hozzá tetszőleges mennyiségű ecetes céklát, nagyon jól illik az almához és a körtéhez.

<https://sobors.hu/receptek/gorgonzolas-almas-dios-salata-recept/>

Narancsos-gyömbéres süttökrémleves fűszeres tökmaggal

Hozzávalók 3 személyre:

- 2 bögre sült tök
- 2 bögre víz
- 2 deci tejszín
- 1 bionarancs
- 1 fél mokkáskanál gyömbér
- 1 evőkanál étkezési keményítő
- 3 evőkanál cukor
- fél mokkáskanál só
- 1 csésze megtisztított tökmag
- a tökmag fűszerezéséhez paprika, só és bors

Elkészítés:

Dolgozd össze egy turmixgépben a puha tököt a vízzel, a tejszínnel és a keményítővel, majd tedd fel melegedni kis lángon. Elég, ha a legvégén fűszerezed, amikor már besűrűsödött, úgy 5-10 perc után. Ekkor mehet hozzá egy nagyobb narancs leve és lereszelt héja, a cukor, a só és a gyömbér. Keverd el ezekkel is, majd vedd le a tűzről.

Pirítsd meg a tökmagot, majd még melegen forgasd meg a fűszerekben, így tálald az adagok tetejére.

Vegán változatban tejszín helyett kókusztejszínnel is készítheted.

https://divany.hu/offline/2019/11/19/sutotok-kremleves-recept/?utm_source=cikklink

Aszalt gyümölcsös gombafasírtok gránátalmás burgonyasalátával

Hozzávalók 3 személyre:

A burgonyasalátához:

- 80 deka burgonya
- 4 evőkanál majonéz
- 1 pohár tejföl
- 1 teáskanál mustár
- só, fehér bors, fekete bors
- 1 csapott evőkanál porcukor
- 1 gránátalma
- egy fél citrom leve

gombafasírtokhoz:

- 50 deka gomba megtisztítva
- 1 kisebb csésze aszalt gyümölcs ízlés szerint (meggy, barack, szilva, áfonya)
- 2-2 evőkanál vaj és olaj

- 2 tojás
- 1 bögre zsemlemorzsa
- fél fej vöröshagyma
- 1 nagyobb gerezd fokhagyma

Elkészítés:

Nagyon egyszerű lesz az egész: tedd fel főni a burgonyát, közben dobd össze hozzá a krémes-majonézes öntetet a felsorolt hozzávalókból. Ha a krumpli kihűlt, szeleteld, és forgasd meg óvatosan az öntetben, majd mehet a tetejére egy jó adag, borsban hempergetett gránátalma. Ha van otthon rózsabors és friss menta vagy petrezselyem, ezekből is mehet a tetejére.

A fasírtokhoz vágd apró darabokra a gyümölcsöket, majd a gombát a hagymákkal tedd aprítógépbe, utána süsd néhány percig egy kanál vajon a gombás keveréket. (Barna csiperkét, de akár erdei gombákat is választhatsz, mindegyikből finom.) Ekkor mehet hozzá egy kis só és bors is. Kanalazd át egy tálba, majd amikor már langyos, mehet hozzá 2 tojás és legalább 3 evőkanál zsemlemorzsa, vagy amennyit felvesz a keverék, vagyis amennyitől gyúrható, formázható lesz.

Kóstold meg a gombás fasírtalapot, ízesítsd, ha szükséges, majd mehetnek hozzá a gyümölcsök. Formázd, amilyenre szeretnéd, forgasd meg a morzsában, utána mehet a maradék vaj és némi olaj forró keverékébe. Ha aranybarna, már ki is veheted, néhány perc elég lesz a kis vega fasírtoknak.

https://divany.hu/offline/2019/11/20/gombafasirt-krumplisalataval-recept/?utm_source=cikklink

Rozmaringos pulyka borban, gesztenyés-vajas pasztinákpürével

Hozzávalók 2 személyre

A húshoz:

- 2 pulykamell (combból is készítheted)
- 1 evőkanál vaj
- 3 evőkanál a sütéshez növényi olaj
- 1 teáskanál rozmaring
- só és bors
- 3 deci vörösbor
- 4 körte

A körethez:

- 40 deka pasztinák
- 20 deka natúr gesztenyepüré
- 1 evőkanál vaj
- ízlés szerint só és fehér bors

Elkészítés:

Sózd és borsozd a pulykát, majd melegítsd fel a vaját és néhány kanál olajat, ebben forgasd meg a szeleteket. Ezek után mehet a húsról egy kevés rozmaring, és az egész a felkockázott körtékre egy jénaiba. A zsiradékot se dobd ki, mehet a gyümölcsös hús tetejére az is. Tedd a sütőbe, lefedve süsd 20 percen át, majd mehet alá a bor. Lefedve még adj neki legalább ugyanennyi időt, így a körte és a hús egy kicsit átveszi a bor aromáját.

A zöldségpüréhez főzd meg a pasztinákat, pürésítsd, majd keverd össze a gesztenyepürével, egy evőkanál vajjal, sóval és borssal.

https://divany.hu/offline/2019/11/20/rozmaringos-pulya-recept/?utm_source=cikklink

Gesztenyepüré narancsos habbal és narancslikőrös aszalt gyümölcsökkel

Hozzávalók 4 személyre:

- 500 gramm gesztenyepüré (édes)
- fél iter tejszín
- 1 bionarancs
- fél deci narancslikőr
- 1 bögre aszalt barack
- 2 evőkanál cukor

Elkészítés:

Vágd fel a barackokat, forgasd meg a likőrben (gyerekeknek narancsszirupban), majd tedd félre.

A felengedett gesztenyét nyomd át gesztenyetörőn vagy krumplinyomón, vagy ha egyik sincs otthon, akkor reszeld le még hidegen.

Keverd a cukorral felvert tejszínbe a narancs héját, aztán kezd el rétegezni egy pohárban a gesztenyét, a narancsos tejszínt és a likőrben áztatott gyümölcsöket. Bionarancs frissen reszelt héjával, étcsokoládé-forgáccsal vagy kandírozott narancshéjjal a tetején tálald. Vagy akár mindegyikkel.

https://divany.hu/offline/2019/11/15/gesztenyepure-narancsosan-recept/?utm_source=cikklink

Karácsonyi sütemény

Hozzávalók kb. 18 szelet elkészítéséhez

Csatos tortaformához (26 cm Ø):

sütőpapír
különböző méretű csillag alakú kiszúrók

Tésztához:

- 100 g Dr. Oetker Marcipán
- 250 g lágy vaj vagy margarin
- 200 g barna cukor
- 1 tasak Dr. Oetker Bourbon Vaníliás cukor
- 1 csipet só
- 5 darab tojás (M-es)
- 250 g búzaliszt
- 2 csapott teáskanál Dr. Oetker Sütőpor
- 1 teáskanál őrölt fahéj
- fél kávéskanál őrölt szegfűszeg
- 1 tasak Dr. Oetker Finesse Reszelt Narancshéj
- 20 g Dr. Oetker Holland Kakaó sütéshez
- 100 g aprított mandula
- 75 g Dr. Oetker Csokoládé csepp ét

Mázhoz és díszítéshez:

- kb. 100 g Dr. Oetker Marcipán

- 2 tasak Dr. Oetker Tortabevonó ét
- Dr. Oetker Dekorcukrok

Elkészítés lépésről lépésre

Előkészítés:

A marcipánt durvára reszeljük. A tortaformát sütőpapírral kibéleljük és a sütőt előmelegítjük.

Alsó és felső sütés: kb. 180 °C (előmelegítve)
Légkeveréses sütés: kb. 160 °C (előmelegítve)

Elkészítés:

Tészta:

A vaját vagy a margarint a marcipánnal keverőtálban konyhai robotgéppel (habverő) selymesre keverjük. Keverés közben fokozatosan hozzáadjuk a cukrot, a vanillincukrot és a sót, míg kötött masszát nem kapunk. A tojásokat egyesével kb. ½ perc alatt a legmagasabb fokozaton belekeverjük a masszába. A lisztet a sütőporral, a fahéjjal, a narancshéjjal és a kakaóval összekeverjük, és közepes fokozaton röviden szintén belekeverjük. Végül óvatosan belekeverjük a mandulát és a csokicseppeket. A tésztát a formában elsimítjuk és a formát a sütő alsó részébe tesszük és a süteményt megsütjük.

Sütési idő: kb. 45-50 perc Kérjük, vegye figyelembe saját sütője tulajdonságait! A süteményt sütőrácsra hagyjuk kihűlni, majd kivesszük a formából.

Díszítés: A marcipánt felvágott mélyhűtő tasak között kinyújtjuk, és sok különböző méretű csillagot szúrunk ki belőle.

Máz: A tortabevonót a leírás szerint felolvasztjuk. A zacskót megtöröljük, és jól átggyúrjuk.

Levágjuk az egyik csücskét, és a mázzal bevonjuk a süteményt, a szélén a mázat ecsettel vagy késsel kenjük el.

Díszítés:

A süteményt azonnal díszítjük a különböző dekorcukrokkal, majd tortatálra tesszük, és a mázat hagyjuk teljesen megszilárdulni.

Tipp:

Máz és marcipándísz nélkül a sütemény jól fagyasztható.

<https://sutnijo.hu/receptek/karacsonyi-sutemeny-1637570228>

Minden munkatársunknak kellemes karácsonyt és nagyon boldog új évet kívánunk!

Célunk,
hogy a HÍRLEVÉL mindannyiunk számára tartalmas,
hasznos, érdekes és változatos olvasnivaló
legyen, ennek érdekében
kérjük a kollégák segítségét a lap szerkesztésében.
Akinek van olyan témája, kérdése,
információja, amit szeretne megosztani,
legyen szíves jelezze
a titkarsag@euint.kispest.hu e-mail címen.

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Kumin Marianna
Németh Anna
dr. Bihari Ágnes
dr. Zalaföldi Kornélia
Sabján Irén
Szövérfy Dénes

–
–

**Felelős szerkesztő
főszerkesztő**